

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอนี้ เรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 3) ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นการพัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติค่ามัธยฐาน (Mdn.) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR.) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม ค่ามัธยฐาน ≥ 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR.) ไม่เกิน 1.00 จะถือว่าเป็นรายการที่เหมาะสม และขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มประชากร คือ ครูและสถานประกอบการ จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จึงจะถือว่าแนวทางมีความเป็นไปได้

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้ การพัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ทั้ง 6 ด้าน 42 รายการ ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการ ประกอบด้วย 5 รายการ เช่น สถานประกอบการของท่านให้ความสนใจในระบบทวิภาคี ท่านสามารถนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง 2) ด้านการดำเนินการ ประกอบด้วย 5 รายการ เช่น สถานประกอบการของท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณากระบวนวิธีและแนวปฏิบัติของนักเรียน

ทวิภาคี สถานประกอบการของท่าน ร่วมกันกับสถานศึกษาจัดทำแผนการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ 3) ด้านการจัดแผนการเรียน สถานศึกษา และสถานประกอบการร่วมจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียน ตามความต้องการของสถานประกอบการ ประกอบด้วย 16 รายการ เช่น สถานประกอบการของท่าน ได้เตรียมการและวางแผนกำหนดจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนระบบทวิภาคีในแต่ละปีไว้ชัดเจนหน่วยงานท่านมีการวางแผนการฝึกอาชีพของนักเรียนระบบทวิภาคีไว้ชัดเจน 4) ด้านการจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ประกอบด้วย 4 รายการ เช่น สถานประกอบการของท่านได้กำกับดูแลผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ที่ได้รับมอบหมาย หน่วยงานท่านฝึกอาชีพให้นักเรียนได้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา 5) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย 5 รายการ เช่น สถานศึกษาได้จัดประชุมสัมมนาแก่ผู้ควบคุมการฝึกครูฝึกของสถานประกอบการของท่าน ครูฝึกในสถานประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนระบบทวิภาคีอย่างสม่ำเสมอ และ 6) ด้านการติดตามและการประเมินผล ประกอบด้วย 7 รายการ เช่น สถานศึกษาได้มีการประสานงานการประเมินมาตรฐานวิชาชีพกับสถานประกอบการของท่านมีการจัดทำรายงานความคืบหน้าในด้านการเรียน (Progress chart) เป็นปัจจุบัน

อภิปรายผล

จากผลวิจัยสรุป เรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ ทั้ง 4 รายการมีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานประกอบการของท่านให้ความสนใจในระบบทวิภาคี ท่านสามารถนำนโยบาย การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ท่านสามารถนำความรู้และความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และท่านได้มีส่วนร่วมประชุมปรึกษาร่วมกับสถานศึกษา เพื่อวางแผนการรับนักเรียนในระบบทวิภาคีอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเพิงใจ คัณธารัตน์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการ พบว่า ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่ร่วมดำเนินการกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร และวิทยาลัยเทคนิคมินบุรีที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสถานศึกษา ด้านนักเรียน ด้านผู้ปกครอง และด้านสถานประกอบการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ประเภทช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มที่ 2 ประเภท

ช่างกลโรงงาน ช่างพิมพ์ และช่างยนต์ และกลุ่มที่ 3 ประเภทช่างก่อสร้างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติความคิดเห็นของสถานประกอบการ ที่ร่วมดำเนินการกับวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร และวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี ที่มีต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ด้านสถานศึกษาต้องปรับปรุงบทบาทหน้าที่ โดยเฉพาะในเรื่องการประชาสัมพันธ์การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้แพร่หลายกว้างขวางยิ่งขึ้น สถานประกอบการมีความคิดเห็นว่าด้านสถานศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านนักเรียนบทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ของสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด ด้านผู้ปกครองบทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องยินยอมให้นักเรียนในปกครองเข้ารับการฝึกภาคปฏิบัติตลอดหลักสูตรตามเงื่อนไขและข้อตกลงที่สถานศึกษาและสถานประกอบการกำหนด ด้านสถานประกอบการบทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องสถานประกอบการควรจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงให้นักเรียนตามอัตราที่สถานประกอบการได้ตกลงไว้ โดยไม่อยู่ภายใต้กฎหมายแรงงานขั้นต่ำเป็นบทบาทหน้าที่ที่สถานประกอบการ ส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญเห็นว่าเหมาะสมมาก

ดังนั้นด้านการเตรียมการ ตามความคิดเห็นของครูและสถานประกอบการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ทั้ง 5 รายการ

2. ด้านการดำเนินการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ ทั้ง 5 รายการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานประกอบการของท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณากฎระเบียบและแนวปฏิบัติของนักเรียนทวิภาคี รายละเอียดของหลักสูตรการฝึกของนักเรียนในระบบทวิภาคี มีความชัดเจน การประชาสัมพันธ์ ของสถานศึกษา มีส่วนในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของสถานประกอบการของท่าน และสถานประกอบการของท่านร่วมกันกับสถานศึกษาจัดทำแผนการเรียน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเสนห์ ศรีวิไล (2545 : 68 - 70) ได้ทำการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการสอน และด้านสถานประกอบการ และศึกษาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ระหว่างการเรียนรู้กับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาช่างอุตสาหกรรมระบบทวิภาคี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า

ร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษา ช่างอุตสาหกรรมมีความคิดเห็นต่อการศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนกับความคิดเห็นของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม ที่มีต่อการศึกษาระบบทวิภาคี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นด้านการดำเนินการตามความคิดเห็นของครูและสถานประกอบการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ทั้ง 5 รายการ

3. ด้านการจัดแผนการเรียน สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมจัดทำหลักสูตร และแผนการเรียน ตามความต้องการของสถานประกอบการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ทั้ง 16 รายการมีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ โดยเรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ เครื่องมืออุปกรณ์ในการเรียนการสอน ในสถานประกอบการของท่าน มีความเหมาะสมสถานประกอบการของท่าน มีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักเรียนทวิภาคี และสถานประกอบการของท่านจ่ายค่าตอบแทนในการฝึกอาชีพให้แก่นักเรียนระบบทวิภาคีอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วรวิทย์ ศรีตระกูล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเห็นของสถานประกอบการที่เข้าร่วมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์กับวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านต่าง ๆ คือ 1) การวางแผนและการเตรียมการ 2) การดำเนินการ 3) การประเมินผล พบว่า การวางแผนการเตรียมการ มีระดับความคิดเห็นที่ประเมินอยู่ในระดับมาก คือ สถานประกอบการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการฝึกอาชีพของนักศึกษาระบบทวิภาคี ได้มีการกำหนดบุคลากรเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการฝึกอาชีพของนักศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างเหมาะสม และได้มีการวางแผนการฝึกอาชีพของนักศึกษาระบบทวิภาคีด้วย ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำแต่อยู่ในเกณฑ์ระดับปฏิบัติมากคือ การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการคัดเลือกนักศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ และการมีส่วนร่วมประชุมปรึกษาหารือ ระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา เพื่อวางแผนการรับนักศึกษาในระบบทวิภาคี การดำเนินการมีระดับความคิดเห็นที่ประเมินอยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุดคือ สถานประกอบการได้ประโยชน์จากการ ฝึกอาชีพของนักศึกษาระบบทวิภาคี สถานประกอบการได้นำความรู้เบื้องต้นก่อนการฝึกอาชีพให้กับนักศึกษา ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำแต่อยู่ในเกณฑ์ระดับปฏิบัติมากคือ การประสานสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสถานประกอบการ ระหว่างที่ส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพ การประเมินผลเกี่ยวกับจิตพิสัยมีระดับความคิดเห็นที่ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดคือนักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปพร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นผู้ร่วมงานและครูฝึก และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำแต่อยู่ในเกณฑ์ระดับการประเมินมากคือ การประสานสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสถาน

ประกอบการระหว่างที่ส่งนักศึกษาเข้าฝึกอาชีพ การประเมินผลเกี่ยวกับจิตพิสัยมีระดับความคิดเห็นที่ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดคือนักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปพร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นผู้ร่วมงานและครูฝึก และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำแต่อยู่ในเกณฑ์ระดับการประเมินมากคือ นักศึกษามีภาวะความเป็นผู้นำในทางที่ดี ความสะดวกเรียบร้อย ความตรงต่อเวลาและเสียสละในการฝึกอาชีพ การประเมินผลเกี่ยวกับพุทธิพิสัยมีระดับความคิดเห็นที่ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือนักศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานสาขาวิชาช่างยนต์หลังจากได้ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ และได้ฝึกอาชีพครบตามลักษณะงาน ที่สถานประกอบการดำเนินการ ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ แต่อยู่ในเกณฑ์ระดับการประเมินมากคือ นักศึกษามีความพร้อมทางด้านร่างกาย มีวุฒิภาวะ และความรู้พื้นฐานทางทฤษฎีที่เหมาะสมต่อ การเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ส่วนการประเมินผลเกี่ยวกับทักษะพิสัย มีระดับความคิดเห็นที่ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะฝีมือในการฝึกอาชีพ สามารถนำความรู้ที่ได้รับในการปฏิบัติงานเองได้ ส่วนเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยต่ำแต่อยู่ในเกณฑ์ระดับการประเมินมากคือ นักศึกษาสามารถปฏิบัติงาน ด้านการจัดการในสถานประกอบการ ได้มีความสามารถในการแก้ปัญหา และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อตัดสินใจในการฝึกอาชีพ

ดังนั้นด้านการจัดแผนการเรียน สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียน ตามความต้องการของสถานประกอบการ ตามความคิดเห็นของครูและสถานประกอบการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ทั้ง 16 รายการ

4. ด้านการจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ทั้ง 4 รายการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานประกอบการของท่านได้กำกับดูแลผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย สถานศึกษาแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับปฏิทินและแผนการนิเทศติดตามผลหลังส่งนักเรียนฝึกอาชีพ และสถานประกอบการท่านฝึกอาชีพให้นักเรียน ได้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่มีการประสานงานระหว่างครูฝึกกับอาจารย์สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาลี ทักษะกรวงษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิคใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล การสอน พบว่านักเรียนช่างอุตสาหกรรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลการสอนและด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก นอกนั้นระดับปานกลาง

นักเรียนช่วงอุตสาหกรรมมีปัญหา ในสถานศึกษาคือ การเรียนวิชาชีพไม่ให้ความสำคัญทางทฤษฎี ช่วงทำให้ไม่สามารถนำไปปฏิบัติงานได้ครูเข้าสอนไม่ตรงเวลาและไม่ใคร่เข้าสอนนักเรียน ครูขาดการใช้เทคนิคการสอนและแรงจูงใจในการเรียน เครื่องมือเครื่องจักรมีสภาพชำรุดไม่ทันสมัยไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูมักให้คะแนนเก็บน้อยในรายวิชาที่สอน นักเรียนไม่ใคร่ได้ร่วมกิจกรรมส่วนปัญหาของนักเรียนช่วงอุตสาหกรรมในสถานประกอบการคือ ไม่สามารถจัดการฝึกให้กับนักเรียนได้ครอบคลุมตามเนื้อหาของหลักสูตร ครูฝึกไม่สอนงาน ไม่มีเวลาให้นักเรียน ครูฝึกไม่สนใจสอนและอธิบายแนะนำทฤษฎีก่อนลงปฏิบัติ ไม่มีอุปกรณ์ เครื่องมือให้นักเรียนเพียงพอไม่มีเกณฑ์การประเมินผลที่แน่นอน และเลิกงานไม่ตรงเวลา

ดังนั้นด้านการจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 13 ตามความคิดเห็นของครูและสถานประกอบการ มีความเป็นไปได้ ทั้ง 4 รายการ

5. ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการในรูปของคณะกรรมการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ทั้ง 6 รายการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ครูฝึกในสถานประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนระบบทวิภาคี อย่างสม่ำเสมอ ท่านได้แนะนำความรู้เบื้องต้นก่อนการฝึกแก่นักเรียน สถานศึกษาได้จัดประชุมสัมมนาแก่ผู้ควบคุมการฝึกครูฝึกของสถานประกอบการของท่าน และมีการประสานงานระหว่างสถานประกอบการกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุนัย ศรีกุลบุตร (2544 : 104) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 10 ตามความคิดเห็นของผู้จัดการ สถานประกอบการ สรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 10 ด้านการประเมินผล และด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี ส่วนด้านนิเทศน์การสอน ด้านการจัดทำแผน การฝึก ด้านการประชาสัมพันธ์ด้านการรับนักศึกษา และด้านการประสานงานอยู่ในระดับปานกลาง

ดังนั้น ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการในรูปของคณะกรรมการ ตามความคิดเห็น ของครูและสถานประกอบการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ ทั้ง 6 รายการ

6. ด้านการติดตามและการประเมินผล พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ทั้ง 7 รายการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ โดยเรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ บุคลากรในสถานประกอบการของท่านสามารถปฏิบัติตามระเบียบและเกณฑ์การวัดและประเมินผลสถานประกอบการของท่าน ให้การสนับสนุนด้านขวัญ

และกำลังใจสำหรับผู้ปฏิบัติงานในระบบทวิภาคีเป็นอย่างดีและสถานประกอบการของท่านทำหน้าที่ประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนได้เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สืบสกุล แสงธำรง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการให้ความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในแต่ละด้านมากที่สุดคือ ด้านสภาพปัญหา การดำเนินการจัด คือ ปัญหาในประเด็นการขอความร่วมมือในการคัดเลือกจากสถานศึกษา ด้านสภาพปัญหาการดำเนินการจัดฝึกปฏิบัติได้แก่ ประเด็นการจัดฝึกเพิ่มเติมในสถานประกอบการอื่น และด้านดำเนินการวัดและประเมินผล คือ ปัญหาการรับเข้าเป็นพนักงานเมื่อจบหลักสูตรตามลำดับ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในแต่ละด้านคือ สภาพปัญหาในด้านจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่บุคลากร ด้านกระบวนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และด้านการจัดผลผลิตและการประเมินผลในประเด็นปัญหาการให้ครูเข้าใจถึงลักษณะของช่างชำนาญงาน ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแบ่งเป็น 2 กลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในประเด็นของการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในลักษณะต่าง ๆ ส่วนในข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงของสถานประกอบการคือ การสร้างและให้เห็นผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การลดหย่อนภาษีในด้านต่าง ๆ

ดังนั้น ด้านการติดตามและการประเมินผล ตามความคิดเห็นของครูและสถานประกอบการ พบว่า แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความเป็นไปได้ทั้ง 7 รายการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการพัฒนาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสรุปได้ ทั้ง 6 ด้าน 42 รายการ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต้องนำแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มีความเป็นไปได้ทั้ง 6 ด้าน 42 รายการ ไปจัดอบรมให้กับครูและสถานประกอบการไปสู่การปฏิบัติ

1.2 ครูควรนำแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไปใช้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.3 สถานประกอบการควรนำแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ไป
ปรึกษาหารือกับสถานศึกษา เพื่อจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีในวิทยาลัยการอาชีพทุกแห่ง

2.2 ควรศึกษาแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างวิทยาลัยการอาชีพ
เสนา สถานประกอบการ และความต้องการของนักศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา